

LIETUVOS SKAUTIJOS RIKIUOTĖS NUOSTATAI

2020 m. vasario 29 d., Nr. LS-N-12-01

Kaunas

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Lietuvos skautijos (toliau - LS) rikiuotės nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato rikiuotės tvarką LS vienetams.

1. Rikiuotės sąvokos:

- 1.1. Rikiuotė – skautų ir skautišku vienetų išsidėstymas bendriems veiksams;
- 1.2. Rikiavimas – veiksmai, kuriais sudaroma arba keičiama rikiuotė;
- 1.3. Tarpas – atstumas tarp dviejų skautų (vienetų);
- 1.4. Eilė – vienas šalia kito stovintys skautai (vienetai);
- 1.5. Dvieilė (trieilė) – rikiuotė, kurioje vienos eilės skautai stovi už kitos eilės skautų tam tikru nuotoliu, nustatytu nuostatų ar vadovo. Eilės vadinamos pirmąja, antrąja ir trečiąja. Rikiuotei apsisukus, eilių pavadinimai nesikeičia;
- 1.6. Vora – rikiuotė, kurioje skautai (vienetai) stovi vienas už kito. Vora gali būti po vieną, po du, po tris ir daugiau;
- 1.7. Rikiuotės vadovas – asmuo vadovaujantis visai rikiuotei (komendantas ir kt.);
- 1.8. Vieneto vadovas – asmuo vadovaujantis vienetai rikiuotėje;
- 1.9. Gairelininkas – skautas, atsakingas už vieneto gairelę ir atliekantis su ja veiksmus rikiuotės metu.

II. VALDYMAS IR KOMANDAVIMAS

2. Komandos sandara:

- 2.1. Rikiuotės komandą gali sudaryti dvi dalys: *parengiamoji* ir *vykdomoji*. Viena komandos dalis nėra visa komanda, tačiau toks skirstymas paprastina rikiuotės valdymą. Pavyzdžiui, komanda: „**Skiltie (...), deši –NĖN!**“ yra dviejų dalių. Parengiamoji komandos dalis taip pat gali būti ir sudėtinė.

Pvz., komandoje: „**Skiltie (...), žengte MARŠ!**“ žodis *skiltie* sutelkia dėmesį, kad skautai suklustų, o žodis *žengte* nurodo veiksmą, kuris bus atliekamas (nuostatuose parengiamosios komandos rašomos mažosiomis raidėmis). Taigi komandos: „**Skiltie (...), žengte – MARŠ!**“ parengiamoji komanda yra *skiltie, žengte*. Vykdomoji komandos dalis (nuostatuose ji rašoma didžiosiomis raidėmis) nustato veiksmo atlikimo pradžią. Komandos: „**Skiltie (...) žengte – MARŠ!**“ vykdomoji komanda yra *marš*;

2.2. Atsižvelgiant į vieneto sudėtį, komanduojama vadovaujantis šiomis taisyklėmis:

2.2.1. Komanduodamas vietoje vadovas stovi veidu į vieneto rikiuotę;

2.2.2 Komanduodamas žygiavimo metu arba pradėdant žygiuoti, vadovas pasuka galvą į vieneto pusę;

2.3. Kad būtų sutelktas skautų dėmesys prieš kiekvieną rikiuotės veiksmą, komanduojama: „**Skiltie (Draugove, Tunte, Krašte, Būreli ir t.t.),** (toliau – *skiltie*). Ši komanda prilygsta komandai **RAMIAI**“;

2.4. Atšaukiant ankstesnės komandos (veiksmo) vykdymą, komanduojama: „PALIKT!“

2.4.1. Rikiuotės vadovas stovi priešais rikiuotę;

2.4.2. Vieneto vadovas stovi su vienetu, vieneto dešinėje, jei rikiuotės vadovas nenurodo kitaip;

2.4.3. Gairelininkas arba vėliavininkas stovi pirmas po vieneto vadovo;

2.5. Iš rikiuotės be vadovo leidimo išeiti draudžiama.

III. INDIVIDUALŪS SKAUTO VEIKSMAI

3.1. Bendrosios nuostatos:

3.1.1. Kiekvienas rikiuotės dalis atliekama stovint *ramiai*, išskyrus komandą „LAISVAI!“;

3.1.2. Pasisukimo kryptis nurodoma komandomis: „Kai – RĖN!“, „Deši–NĖN!“, „Ap–LINK!“;

3.2. Stovėseną *ramiai*:

Rikiuotės stovėseną *ramiai* atsistojama kreipiantis į vadovą, saliuuojant, giedant Valstybės ar Lietuvos skautijos himną, komanduojant ir išgirdus parengiamąją komandą arba komandą: „**RAMIAI!**“;

3.2.1. Išgirdus komandą: „**RAMIAI!**“, išsitiesti, kojas suglausti, rankas laisvai nuleisti.

3.2.2. Stovėti *ramiai* iki kitos komandos;

3.2.3. Gairelininkas ar skautas su lazda gairelę (lazdą) laiko vertikaliajoje padėtyje pastatęs ant žemės, savo dešinėje;

3.3. Stovėseną *laisvai*:

3.3.1. Į stovėseną *laisvai* atsistojama išgirdus komandą: „LAISVAI!“;

3.3.2. Po šios komandos kairę koją pastatyti pečių plotyje. Stovėti tiesiomis kojomis, nelenkiant jų per kelius, o rankas, truputį sulenktas, sunerti už nugaros;

3.3.3. Skautas su lazda ar gairelininkas lazda laiko prie dešinės kojos, kairę koją pastato pečių plotyje į kairę;

Pastabos: Skautai vyčiai kairę koją pastato pečių plotyje į kairę ir remiasi ant lazdos dvišakumo rankos dilbiu.

Vyr. skautės ir gintarės gali atpalaiduoti kairę koją, kelią truputį palenkti į priekį, visu kūno svoriu remtis ant dešinės kojos.

3.4. Sukiniai vietoje:

3.4.1. Sukinys vietoje yra dviejų judesių veiksmas. Sukiniams vietoje komanduojama: „**Deši-NĖN!**“, „**Kai-RĖN!**“, „**Ap-LINK!**“;

3.4.2. Sukomandavus: „**Ap-LINK!**“ ir „**Kai-RĖN!**“, suktis ant kairės kojos kulno ir ant dešinės pirštų. „**Deši-NĖN!**“ – ant dešinės kulno ir ant kairės pirštų. Sukantis kūno svorį perkelti ant tos kojos, į kurią pusę sukamasi;

3.4.3. Pasisukus laisvąją koją pristatyti;

3.5. Saliutavimas:

Skautai saliutuoja giedant Valstybės, Lietuvos skautijos himnus, gerbiant vėliavą, vykstant įžodžiui, sveikinantis, raportuojant, keičiantis budint, per laidotuves.

Saliutas yra didysis ir mažasis.

3.5.1 Saliutuojant didžiuoju saliutu, dešinę ranką ištiesti prieš save, lygiai su viršugalviu, tris pirštus (jaunesniesiems skautams du pirštus) ištiesti, o nykštį uždėti ant mažojo pirstelio, kairę ranką laikyti kaip stovėsenoje „ramiai“;

Didysis saliutas yra naudojamas tik įžodžio metu.

3.5.2. Saliutuojant mažuoju saliutu, dešinė ranka sulenkama per alkūnę prieš save, pirštai kaip ir didžiajame saliute, kairę ranką laikyti kaip stovėsenoje „ramiai“. Saliutuojant gairelininkai paima gairelę į kairę ranką;

3.5.3. Saliutuojant skautams su skautiška lazda mažuoju saliutu, dešinėje rankoje lazda laikoma vertikaliai, kiek pakėlus nuo žemės; kairė ranka sulenkta ir laikoma horizontaliai žemiau krūtinės. Didžiuoju saliutu skautai su lazda nesaliutuoja;

3.5.4. Saliutuoiant skautams vyčiams didžiuoju saliutu, dešine ranka suimama lazda per vidurį ir ištiesiama prieš save taip kad, plaštaka būtų lygiai su viršugalviu, kairė ranka laikoma kaip stovėsenoje „ramiai“.

Pastaba: Skautai vyčiai su lazda vėliavą gerbia didžiuoju saliutu.

IV. RIKIUOTĖS ŽINGSNIS IR ŽYGIAVIMAS

4.1. Bendrosios nuostatos:

4.1.1. Pradinė žygiavimo padėtis stovėseną *ramiai*;

4.1.2. Visi žygiavimo veiksmai, išskyrus bėgimą, atliekami *rikiuotės (žygio)* žingsniu;

4.1.3. Vadovas nurodo trumpo nuotolio žingsnių skaičių į priekį, atgal arba į šonus, atitinkamai komanduodamas, pvz.: „**Tris žingsnius į priekį žengte – MARŠ!**“ Išgirdus vykdomąją komandą *marš*, žengiama nurodytą skaičių žingsnių ir sustojama;

4.2. Rikiuotės žingsnis:

4.2.1. *Eiti rikiuotės* žingsniu pradama po komandos: „**žengte – MARŠ!**“ kaire koja

4.2.2. Žygiavimas stabdomas komanda: „**Skiltie (...)** – **STOK!**“. Išgirdus vykdomąją komandos dalį *stok*, žengiamas dar vienas žingsnis ir, pristačius kitą koją, sustojama;

4.2.3. Pereiti iš žygiavimo vietoje į žygiavimą pirmyn komanduojama: „**žengte – MARŠ!**“, kai ant žemės statoma kairė koja. Po komandos žengiamas žingsnis dešine koja vietoje, o kaire – visas žingsnis į priekį;

4.3. Žygiavimas vietoje;

4.3.1. Žygiuoti vietoje pradama sukomandavus: „**Vietoje žengte – MARŠ!**“ (einant – „**Vietoje – MARŠ!**“) Po vykdomosios komandos *marš* pradama žygiuoti vietoje. Rankomis mojuojama žingsnio taktu taip pat, kaip ir einant rikiuotės žingsniu;

4.3.2. Skautai, žygiuodami vietoje, turi lygiuoti;

4.3.3. Judėjimui tęsti komanduojama: „**žengte – MARŠ!**“, šios komandos vykdomoji dalis tariama, kai kairė koja paliečia žemę. Po to skautas žengia dešine koja vieną žingsnį vietoje, kaire koja žengia visą žingsnį į priekį (t.y. žygiuoja į priekį);

4.4. Pagarbos davimas žygiuojant;

4.4.1. Einant pro rikiuotės vadovus, galva pasukama į juos, truputį pakelta, žiūrima tiesiai jų pusėn. Saliutuoja mažuoju saliutu visi, kurie eina rikiuotėje. Rikiuotės vadovai taip pat atsako į pagarbos davimą saliutuodami;

4.4.2. Gairelininkai eidami pro vadovybę atlieka tuos pačius veiksmus kaip ir skautai, o gairelę ima kaire ranka, laiko ją vertikaliai ir truputi pakelia nuo žemės;

4.5. Raportavimo tvarka:

4.5.1. Raportuoti galima iš vietos arba priėjus prie rikiuotės vadovo;

4.5.2. Skautams sustojus į bendrą rikiuotę, rikiuotės vadovas komanduoja: „**Skautai – LYGIUOT, RAMIAI, RAPORTAMS PASIRUOŠT, RAPORTUS VYKDYT!**“ (gali nurodyti nuo kurios rikiuotės pusės raportai pradedami, pavyzdžiui: pradeda vilkės, Alytaus kraštas, Aleksandro draugovė);

Prieš pristatydamas vienetą rikiuotės vadovui, vieneto vadovas, žengia vieną žingsnį į priekį, pasisuka į vieneto rikiuotę ir komanduoja, pvz.: „**Skiltie – LYGIUOT, RAMIAI. MŪSŲ ŠŪKIS!**“. Visiems skautams įvykdžius duotas komandas, pasisuka rikiuotės vadovo link ir raportuoja saliotuodamas mažuoju saliotu. pvz.: „Broli (sese) stovyklos komendante, Karaliaus Mindaugo draugovė vakariniam vėliavos nuleidimui išrikiuota, dalyvauja dvidešimt penki skautai. Raportavo draugininkas brolis Antanas, raportas atiduotas“. Ranka nuleidžiama išgirdus „raportas priimtas“;

Rikiuotės vadovas, priėmęs raportą, vieneto vadovui komanduoja, pvz.: „**Raportas priimtas – LAISVAI**“. Vieneto vadovas atsisuka į vienetą ir komanduoja „**Skiltie – LAISVAI**“ ir vienetui įvykdžius komandą, atsistoja į savo vietą rikiuotėje.

V. VIENETO RIKIUOTĖ

5.1. Bendrosios nuostatos:

5.1.1. Vadovui sveikinantis, rikiuotėje stovintys skautai turi atsakyti garsiai, aiškiai ir darniai. Pvz., vadovui tariant: „Broliai ir sesės budėkit!“ („Gero vėjo!“), skautai atsako: „Vis budžiu“ („Vėjo, vėjo“);

5.2. Vienetas paprastai rikiuojamas eile po vieną. Tačiau pagal vadovo komandą jis gali būti rikiuojamas dvi eile ar didesne eile;

5.2.1. Vienetui rikiuotis eilėn komanduojama: „**Skiltie (...) eile – RIKIUOT!**“ Rikiuotės vadovas komanduoja atsistojęs veidu į priekį, o skautai greitai rikiuojasi į savo vietas pagal ūgį arba kaip nurodyta vadovo. Vienetui išsirikiavus, vieneto vadovas duoda komandą: „**RAMIAI!**“;

5.3. Išsiskaičiavimas:

5.3.1. Vienetui perrikiuoti išsiskaičiuojama;

5.3.2. Vienetas, stovintis eile išsiskaičiuoja pirmais antrais vadovui sukomandavus: „**Skiltis (...), pirmais antrais (paeiliui) – IŠSISKAIČIUOT!**“ Po vykdomosios komandos dešinėsios pusės skautas pasuka galvą į kairę ir sako: „Pirmas!“, po to antrasis skautas pasuka galvą į kairę ir sako: „Antras!“ ir t.t. Išsiskaičiavimo paeiliui tvarka tokia pati, kaip ir išsiskaičiavimo pirmais antrais. Rikiuotės vadovai neišsiskaičiuoja;

5.4. Veiksmai pagal komandą: „**Iš rikiuotės – ŽENGTE MARŠ!**“;

5.4.1. Skautui išeiti iš rikiuotės komanduojama: „Broli (skaute...) Jonaiti, du žingsnius iš rikiuotės – **ŽENGTE MARŠ!**“ Išgirdęs komandą, skautas rikiuotės žingsniu išeina iš rikiuotės komandos nurodytą žingsnių skaičių, skaičiuojant nuo pirmos eilės, ir sustoja.

5.4.2. Išeinant iš antros eilės, skautas deda kairę ranką ant pirmoje eilėje esančio skauto peties, šis žengia kaire koja žingsnį pirmyn, dešine koja į šoną, pristato kairę koją, praleidžia skautą ir grįžta į savo vietą;

5.4.3. Jeigu išeina iš pirmos eilės, tai tą vietą užima antros eilės skautas;

5.5. Veiksmai pagal komandą: „Rikiuotėn – STOK!“;

5.5.1. Grįžti (stoti) rikiuotėn komanduojama: „Broli/sese (...), **Grįžk į RIKIUOTE!**“ Išgirdęs kreipimąsi į save, skautas pasisuka reikiama kryptimi ir rikiuotės žingsniu grįžta (stoja) į savo vietą rikiuotėje;

5.6. Skautų veiksmai po komandos: „IŠSIVAIKŠČIOT!“;

5.6.1. Išsiskirstyti komanduojama: „Skiltie (...) – IŠSIVAIKŠČIOT!“;

5.6.2. Išgirdę vykdomąją komandą, visi skautai greitai išsiskirsto.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

6.1. LS rikiuotės nuostatai įsigalioja nuo 2019 02 29 d.;

6.2. Įsigaliojus šiems LS rikiuotės nuostatomis netenka galios 2010-04-25 LS rikiuotės nuostatai.

LS TARYBOS PIRMININKĖ

RŪTA ŠMITAITĖ